

Monumentnummer*: 531567

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 september 2014
Kadaster deel/nr 82663/121

Woonplaats* Nieuwegein
Gemeente* Nieuwegein
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente* Jutphaas
Sectie* D
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3741

Omschrijving**

Cluster 52. Artillerieloods (gebouw a).

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

ARTILLERIELOODS (gebouw a) als niet bomvrije, houten opslag van materieel. Op verschillende plaatsen zijn binnen en buiten fortterreinen in de loop der decennia houten, stenen en metalen ('blikken') loodsen tot stand gekomen om te dienen als (provisorische of permanente) berguimte, opslag, onderkomen voor mensen of materieel, hospitaal, brandweer, paardenstal, wachthuis, enz. Een groot deel van deze loodsen is inmiddels vergaan, gesloopt of verplaatst, maar andere bestaan nog in situ. Soms gaat het om bijzonder eenvoudige bouwwerkjes van geringe omvang, maar er zijn ook meer complexe en grotere exemplaren, waaronder deze loods ten westen van de wal tussen de batterij en de Overeindseweg. De loods ligt ten noorden van de fortwachterswoning.

Omschrijving

De ARTILLERIELOODS (gebouw a) is omstreeks 1880 opgetrokken op een rechthoekige plattegrond (ca. 33.00 x 8.00 m) en telt één bouwlaag onder een met gesmoorde pannen gedekt zadeldak, waarvan de nok vrijwel haaks op de Overeindseweg gericht is. De kopgevels zijn boven een gemetselde plint opgebouwd uit horizontaal aangebrachte, houten messing-en-groefdelen. De langsegevels bevatten deels de oorspronkelijk dubbele vensters met roedeverdeling.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De ARTILLERIELOODS (gebouw a) is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde houten bebouwing, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit de periode 1871-1886, namelijk een houten berging van rond 1880.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief omdat het een voorbeeld is van een authentieke bij een verdedigingswerk ingerichte houten berging.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militaire opslagplaats

Functie

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument